Raadsvergadering d.d. 23 februari 2023

Voorstelnummer 7-2023
Agendanummer 10
Zaaknummer Z22118237
Onderwerp: Raadsvoorstel zienswijze kadernota 2024 GGD Zaanstreek-Waterland
Portefeuillehouder: Wethouder Tuijp

Aan de raad.

Gevraagde beslissing

- In te stemmen met de positieve zienswijze op de kadernota 2024 van de GGD Zaanstreek-Waterland (hierna: GGDZW) zoals vervat in de bijgevoegde brief en deze toe te zenden aan het Algemeen Bestuur van de GGDZW;
- In te stemmen met de positieve zienswijze op de *Regiovisie Samen werken aan gezondheid* van de gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland en de GGDZW zoals vervat in de bijgevoegde brief en deze toe te zenden aan het Algemeen Bestuur van de GGDZW.

Samenvatting

Kadernota 2024:
De GGDZW biedt de Kadernota 2024 ter zienswijze aan de zeven gemeenten in de regio die deel uit maken van deze gemeenschappelijke regeling (GR) aan. Edam-Volendam is een van die zeven gemeenten.

De kadernota is de opmaat naar de concept begroting GGDZW voor 2024. Deze wordt te zijner tijd eveneens ter zienswijze aan u voorgelegd.

De kadernota 2024 benoemt kostenstijgingen op de volgende onderdelen:

1. Aanstelling concerncontroller (structureel);
2. Gevolgen voor de deelnemersbijdragen voortvloeiend uit een nieuwe berekeningssystematiek voor de overhead (de oude systematiek was niet in lij met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
3. Het opnemen van een nieuwe begrotingspost Onvoorzien;
4. Incidentele kosten voor de verbetering van de bedrijfsvoering van de GGDZW, waarvan een nog onbekend deel uiteindelijk structureel zal zijn;
5. Kostenstijgingen ten gevolge van de te verwachten loonindex, prijsindex/inflatie en de verwachte stijging van het aantal inwoners in de regio.

Van deze kostenstijgingen zijn alleen de bovengenoemde posten 1 en 4 afweegbaar voor de colleges en de gemeenteraden.

De begrotingswijzigingen als gevolg van de posten 2, 3 en 5 vloeien voort uit besluiten die onder de bevoegdheid van het algemeen bestuur (AB) van de GGDZW vallen. Het AB heeft een nieuwe financiële verordening vastgesteld. Daarin is bepaald dat kostenstijgingen als gevolg van autonome (niet-beïnvloedbare) ontwikkelingen automatisch verwerkt worden in de begroting.

©ev 2020

Aangezien dit een niet-afweegbaar besluit is, is in de verordening bepaald dat hiervoor geen zienswijze aan de gemeenteraden wordt gevraagd. De loonindex, prijsindex en de bevolkingsgroei zijn voorbeelden van dergelijke autonome ontwikkelingen.
In die verordening is ook besloten om een post Onvoorzien op te nemen in de begroting en om het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) te volgen ten aanzien van de berekening van de overhead.

De kadernota kondigt daarnaast enkele ontwikkelingen aan waarvan de financiële consequenties op dit moment nog niet goed te becijferen zijn:

- incidentele kosten wanneer de GGDZW haar kantoorfuncties samenvoegt met die van de Veiligheidsregio;
- structurele meerkosten vanwege de stijging van het aantal meldingen bij het Meld- en Adviespunt Bijzondere Zorg (MABZ) als gevolg van het landelijke beleid om mensen met psychische en meervoudige problematiek zoveel als mogelijk in de wijken te laten wonen.

De financiële consequenties daarvan worden zo mogelijk meegenomen in de concept begroting 2024 die later dit jaar ter zienswijze aan uw raad wordt aangeboden. Dat betekent dat uw raad pas op dat moment een zienswijze hoeft te geven over de wijze waarop het AB voorstelt deze financiële consequenties te verwerken in de begroting.

Regiovisie
Het Algemeen Bestuur van GGDZW heeft in 2020 besloten te komen tot een toekomstbestendige GGD. In het traject GGD 3.0 is daaraan gewerkt langs drie sporen: regiovisie , financiën en governance. Bijgevoegd vindt u de uitkomst van het spoor regiovisie. Deze regionale visie legt de basis voor een gecoördineerde en gestructureerde samenwerking van de gemeenten en de GGDZW aan het bevorderen van de gezondheid van de inwoners in Zaanstreek- Waterland, vanuit gedeelde uitgangspunten, aanpak en strategische lijnen.

Er is sprake van grote gezondheidsverschillen tussen inwoners in deze regio. De gemeenten en de GGD zien de gezondheid van onze inwoners als een gemeenschappelijke opgave. Daarbij hanteren we als uitgangspunten:

- Brede blik op positieve gezondheid;
- Effectiviteit: we willen doen wat nodig is: niet meer maar ook niet minder;
- Preventie: Problemen vroeg signaleren om erger te voorkomen;
- Normaliseren: Niet onnodig medicaliseren, maar normale problemen normaal oplossen;
- Differentiëren: verschil durven maken tussen mensen, wijken en gemeenten, omdat voor sommige groepen in de samenleving meer nodig is om dezelfde kansen op een goed en gezond leven te krijgen;
- Flexibiliteit in aanpak en aanbod met oog voor de lokale verschillen;
- Eigen regie voor inwoners;
- Solidariteit tussen gemeenten;
- Transparante bedrijfsvoering en betere bestuurbaarheid.

Onderbouwing en alternatieven
Het AB en de directie van de GGDZW beogen met de verbetering van de bedrijfsvoering, waaronder het aanstellen van een concerncontroller, de GGDZW tot een beter stuurbare organisatie te maken.

©ev 2020

De beperkte stuurbaarheid van de GGDZW was een van de belangrijkste aanleidingen voor het proces GGD 3.0. Als onderdeel van het verbeterproces worden de formatie en het deskundigheidsniveau ten aanzien van de bedrijfsvoering van de GGDZW op meerdere onderdelen versterkt en zijn afspraken gemaakt om bij nieuwe ontwikkelingen en beleidskeuzes eerder de gevolgen voor de bedrijfsvoering en de financiën van de GGDZW in kaart te brengen en om de gemeenten meer inzicht te geven in de effectiviteit van de uitvoering en vervolgens gezamenlijk tot voorstellen te komen voor het bijsturen. Een deel van de verbetering van de bedrijfsvoering is bovendien noodzakelijk om te voldoen aan eisen van hogere overheden, bijvoorbeeld ten aanzien van de informatie- en gegevensbescherming.
De GGDZW onderzoekt nog wat de beste en goedkoopste oplossing is om de bedrijfsvoering op deze punten te versterken, bijvoorbeeld door op die punten samenwerking aan te gaan met andere organisaties. Om die reden zijn de uiteindelijke structurele kosten van de verbetering van de bedrijfsvoering momenteel nog niet te becijferen. De GGDZW vraagt om die reden vooralsnog een incidentele bijdrage van een miljoen per jaar over de jaren 2023 tot en met 2025.

Financiële aspecten
Uit de Kadernota 2024 GGDZW blijkt dat in 2024 een bijdrage van Edam-Volendam benodigd is van € 1.775.686,-. Dit is € 224.253,- hoger dan wij hebben opgenomen in de meerjarenraming van onze gemeentelijke begroting ten behoeve van de GGDZW, te weten € 1.559.413.

Op basis van de nog ter zienswijze aan te leveren concept begroting 2024 zal worden voorgesteld om in de Programmabegroting 2024 Edam-Volendam structureel de gemeentelijke bijdrage aan de GGDZW op basis van de begroting 2024 van de GGDZW bij te stellen.

Gevolgde procedure
De Kadernota 2024 is opgesteld door de GGDZW en voorgelegd aan achtereenvolgens het Dagelijks Bestuur GGDZW waarin namens onze gemeente wethouder Tuijp zitting heeft, als aan het Algemeen Bestuur (AB) waarin alle zeven gemeenten zitting hebben. Deze hebben de Kadernota op 11 januari 2023 in concept vastgesteld voor toezending aan de gemeenteraden ter zienswijze. De zes andere gemeenteraden dienen eveneens een zienswijze in, waarna het AB op 9 maart 2023 de Kadernota definitief vaststelt.

De Regiovisie is opgesteld door de deelnemende gemeenten en de GGDZW en in concept vastgesteld door het DB en AB van de GGDZW. Hoewel de uitvoering van het lokale gezondheidsbeleid in samenwerking met de GGDZW binnen de bevoegdheid van de colleges valt, hebben zij besloten om de Regiovisie ter informele zienswijze aan de gemeenteraden voor te leggen, omdat de Regiovisie een aantal uitgangspunten voor de toekomst bevat die leidend zullen zijn in de samenwerking tussen de gemeenten onderling en tussen gemeenten en GGDZW.

Burgerparticipatie, inspraak, zienswijzen en communicatie
Voorafgaand aan het voorgenomen besluit
De GGDZW is een gemeenschappelijke regeling (GR) van zeven gemeenten: Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland, Wormerland en Zaanstad. Besluiten ten aanzien van de GGDZW worden genomen door een algemeen bestuur (AB) waarin deze zeven gemeenten vertegenwoordigd zijn. Dat betekent dat zeven gemeenteraden een zienswijze indienen bij het AB van de GGDZW. Na kennisneming van deze zienswijzen beslist het AB over de begroting.

©ev 2020

Na het te nemen besluit
Na uw goedkeuring sturen wij de bijgevoegde brief zienswijze aan het toezending van de zienswijze aan het Algemeen Bestuur van de GGDZW.

Rapportage, verantwoording en evaluatie
GGDZW verwerkt de Kadernota 2024 in de concept begroting 2024 GGDZW. Deze wordt op een later moment aan u ter zienswijze voorgelegd.

Bijlagen
- Concept Kadernota 2024 voor zienswijze;
- Begeleidende brief van de GGDZW inzake de Kadernota 2024 voor zienswijze;
- Concept *Regiovisie Samen werken aan gezondheid 2022* van de gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland en de GGDZW;
- Begeleidende brief van de gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland en de GGDZW inzake de *Regiovisie Samen werken aan gezondheid 2022* voor informele zienswijze;
- Concept brief aan de GGDZW met onze zienswijze inzake de Kadernota 2024 en de *Regiovisie Samen werken aan gezondheid 2022*.

Edam-Volendam, d.d. 23 februari 2023

Het college van burgemeester en wethouders van Edam-Volendam,

de secretaris, de burgemeester,
H. van der Woude L.J. Sievers.

©ev 2020